

НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМОНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ВИПУСК 1

ПЕРШІ ГЕРЕТИВСЬКІ ЧИТАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Приуроченої до Дня пам'яті Ігоря Герети)

7 червня 2017 р.

ТЕРНОПІЛЬ 2017

УДК 005.745(477)

П 27

П 27 Перші Геретівські читання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 7 червня 2017 року). / Редколегія: О. М. Петровський, Б. Б. Буяк, І. М. Вітенко, А. Janowski, В. С. Мисик, Ф. І. Полянський, О. А. Ревуцька, І. Ф. Янюк. // Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти. – Тернопіль: ТОКІППО, 2017. – Вип. 1. – 144 с.

F 56 First Gereta's Readings: Collection of scientific articles and theses of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Ternopil, Ukraine, June 7, 2017). / Editorial Board: O. M. Petrovskyi, B. B. Buyak, I. M. Vitenko, A. Janowski, V. S. Mysyk, F. I. Polyanskyi, O. A. Revutska, I. F. Yaniuk. // Scientific methodical, information articles collection of Ternopil Regional Communal Institute of Postgraduate Pedagogical Education. - Ternopil: TRCIPPE, 2017. – Issue. 1. – 144 p.

Організатори конференції не завжди розділяють думку учасників.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного
комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 6 від 29.08.2017 р.)*

УДК 005.745(477)

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2017

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

**НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК
ВИПУСК 1**

ПЕРШІ ГЕРЕТИВСЬКІ ЧИТАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Приуроченої до Дня пам'яті Ігоря Герети)

7 червня 2017 р.

ЗМІСТ.....	4
Вітальне слово Барни Степана Степановича – Голови Тернопільської обласної державної адміністрації	6
Петровський О. М. Усна історія: спогад про І. П. Герету	7
Полянський Ф. І. Фонд Ігоря Герети у Державному архіві Тернопільської області.....	10
Берека В. Є. Новітні підходи в методології та методиці викладання історії в Україні.....	13
Скрипник Т. В. Етапи роботи міждисциплінарної команди супроводу дітей з особливими потребами в закладі освіти	19
Хитровська Ю. В. Спроби відновити ідеологічний вплив Римо-Католицького духовенства на громадсько-політичне життя правобережної України 1850-х–1863 рр.....	22
Барилло О. А. Долучення сучасної молоді до міжкультурного діалогу засобами вивчення спеціальних дисциплін в середньому закладі освіти	24
Братусь І. В. Пам'ятні місця видатного авіаконструктора Олега Антонова	28
Герман О. Магічність Геретових слів, Або «Ти чув, як дихають гори?»	29
Гринюка Б. М. Діяльність польських товариств у селі Коцюбинці.....	31
Грищук Т. В. Технологія інтерактивного навчання як один із напрямків запровадження інноваційних підходів до викладання природничих дисциплін	35
Козира В. М. Як організувати самостійну роботу учнів з математики за підручником.....	38
Korsun I. V. Researches of ukrainian scientists in quantum physics	40
Лопатка Г. Ф. Основи формування здоров'язбережувальної компетентності школярів	42
Мисик В. С. Окремі аспекти Східноєвропейської (Причорноморської) теорії походження гаплогрупи R1A (бази «слов'янського етносу»)	45
Неф'ядов Д. В. Погляди радянських істориків другої половини 1960-х – першої половини 1980-х рр. на питання участі робітників в управлінні виробництвом в повоєнній Україні (1946–1965 рр.).....	46
Подобівський В. С. Технології і сервіси сучасної веб-картографії для вивчення географії в школі	49
Romanovsky S. V. Особливості підготовки учнів молодшого шкільного віку до профільного навчання в інноваційній освітній формі установи «школа-ліцей» (практичний аспект).....	52
Федорів І. О. Історико-краснавча спадщина Ігоря Герети	55
Ховрич С. М. Життя і творчість вченого-емігранта Павла Штепи (1897–1983) – приклад безкорисливого служіння Україні	59
Цвер А. М. Елементи виховної системи у військових формуваннях періоду польських національних повстань і національно-визвольної боротьби кінця XVIII–другої половини XIX століття	60
Афоніна Є. В. Проблема маргінальної поведінки особистості у філософсько-правовому дослідженні	66
Боруцька Л. С. Життєві дороги Ігоря Герети.....	68
Буган Ю. В. Локальна освітня політика і реформування освіти.....	69
Ганусевич Н. З. Історико-архітектурні пам'ятки Микулинець очима Ігоря Герети	71
Глотова В. О. Розвиток креативного мислення вчителів англійської мови	73

4. Сухомлинська О.В. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем / О.В.Сухомлинська. – К.: А.П.Н., 2003. – 68 с.
5. Француженко-Вірний М. Великі митрополити України / Микола Француженко-Вірний. – К.: Смолоскип, 2013. – 160 с.
6. Цветков О.П. Культура і релігія: навч. посіб. / О.П.Цветков. – К.: Академвидав, 2011. – 192 с.

УДК 908

Братусь І. В.,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

ПАМ'ЯТНІ МІСЦЯ ВИДАТНОГО АВІАКОНСТРУКТОРА ОЛЕГА АНТОНОВА

Сьогодні наша недалека історія значно переглядається – нові реалії вимагають переосмислення українських здобутків ХХ століття. Саме на нашій землі було реалізовано за складних обставин багато викликів століття. Долячи біль і втрати, значна частина нашого народу зуміла підняти вітчизняний рівень науки і техніки на доволі високий рівень. Олег Антонов справедливо відноситься до одних з найбільших українських постатей ХХ століття. Пам'ять про видатного конструктора гідно репрезентована в Україні. Спробуємо коротко надати інформацію про найбільш знанні приклади вшанування Антонова.

На першому місці завжди знаходяться місця, що тісно пов'язані з життям і діяльністю історичних особистостей. Саме ДП «Антонов» стало для конструктора не просто місцем роботи – це ім'я знане по всьому світу. За свідченням сайту підприємства: «ДП «АНТОНОВ» є одним з не багатьох підприємств світу, що реалізує повний цикл створення сучасного літального апарату – від розробки та серійного виробництва та забезпечення комплексної після продажної підтримки. При цьому колектив підприємства залишається вірним традиціям, закладеним Олегом Костянтиновичем Антоновим». Як бачимо, ім'я видатного конструктора стало світовим брендом.

В Києві існує також школа № 96 імені О.Антонова. Ця школа була збудована за клопотанням конструктора – він постійно дбав про хороші умови для родин співробітників. Саме він ініціював шевську підтримку школи потужним підприємством. В цю школу ходили діти О.Антонова від третього шлюбу Олена та Андрій.

Окремо варто відзначити пам'ятники і меморіальні дошки. Головним пам'ятником вважається погруддя на території на території ДП «Антонов» (вулиця Академіка Туполєва, 1). Скульптором цього погруддя виступив цюрупчанин Анатолій Шаталов. Примітно, що скульптур сам був причетний до авіації – в роки Другої світової війни він служив диспетчером при штабі 13-ої повітряної армії Ленінградського фронту, нагороджений орденом Червоної Зірки. Можливо спорідненість інтересів допомогла відтворити вдалий образ геніального конструктора.

Своєрідним є надгробок на могилі О.Антонова – плита під певним кутом ніби «зависає» в повітрі. Цей надгробок символізує стрімкий злет і раптовість смерті. Значну частину фронтальної частини могили відводиться силуетам літаків.

В Києві встановлено ще дві меморіальні дошки О.Антонову – на вулиці Антонова та вулиці Огарьова. Саме на вулиці Огарьова конструктор прожив з 1957 по 1984 роки. Вулиця Антонова до 1985 року називалася Авіаційною – після смерті Олега Костянтиновича їй було надане його ім'я. Вулиця Авіаконструктора Антонова пролягає від Повітрофлотського проспекту до вулиці Ушинського, вул.

Та пам'ять про конструктора зберігається й за допомогою його творінь – літаків. Ан-26 встановлений біля центральний корпусів НАУ вже став візитівкою нашого вишу. А в ангарному комплексі НАУ наявні Ан-2 та Ан-24. Ще ширше родина «Анів» презентована в Державному музеї авіації. По всій Україні можна віднайти чимало літаків-пам'ятників, що нагадують про видатного конструктора. В цьому дослідженні ми лише коротко торкнулися цієї теми, але вона буде поповнюватися з кожним роком.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Байковий некрополь [Текст] : Історичний фотоілюстрований довідник / авт.-упоряд. В. О. Жадько. - К. : СПД Жадько В.О., 2004. - 239 с.: фотоіл.
2. Вулиці Києва. Довідник. – К.: „Українська енциклопедія” ім. М.П. Бажана, 1995. – 352 с.

Герман О.,

кандидат історичних наук,
заслужений діяч мистецтв України

МАГІЧНІСТЬ ГЕРЕТОВИХ СЛІВ, АБО «ТИ ЧУВ, ЯК ДИХАЮТЬ ГОРИ?»

«Ти чув, як дихають гори?» - запитав якось мене Герета. Не знов що відповісти... Він підняв руки над собою, поглянув у височінь, глибоко вдихнув осінньої прохолоди і... усміхнувся: «Ось такечки!»

Дивовижна людина. Говорив образно й доступно, поєднував притчі з піснями, умів спалити жартами сухостої зlostі. Відколи він пішов із Тернополя – місто втратило певний шарм романтузму, стало надто правильним та урбанізованим. Від нас пішов не тільки археолог чи науковець – пішла епоха. Епоха, у якій творили Іван Миколайчук, Володимир Іvasюк, Юрій Ільєнко, Ігор Білозір, Сергій Параджанов.

Не стало поета, який оспівував у минувшині майбутність. Саме про цю грань самобутності Ігоря Герети хочу погомоніти спільно з вами. Поети бачать невидиме і оспівують незмовлене. Вони мислять нестандартними категоріями й для них найбільшою карою є перебування у клітці із штампів та рамок. За це їх обзывають диваками, з них на сміхаються, над ними кипинять при житті. Їх небагато, як солі у страві, але без них світ стає прісним. Пелена облуди спадає лише після смерті майстрів слова й тоді на віко їхнього спочинку сипляться градом трафаретні «визнання» та засвідчення своєї «нерозривної дружби». Таке ж сталося й з Геретою. Нині у нього побратимів – хоч греблю гати, а при житті їх і близько не було видко. Однак існує і зворотній бік медалі. Зовсім недавно я був заскочений несподіваними (принаймні для мене) відповідями школярів та студентів. Із 50 студентів лише четверо, а із 50 школярів лише один знову хто такий Ігор Герета. Тобто – 5 відсотків. Для решта він невідома особа. Нове покоління про дивовижну Людину майже нічого не знає.

Коли більшовики готовували похорон головному Храмові міста - Ігор став дзвоном, який збудив у людей віру та зняв пута страху із душ наших. Неповороткий у русі, але іскрометний